

Digitaliserings- og ligestillingsministeriet
1470 København K
lige@lige.dk

Den 8. november 2023

Høring over udkast til lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd)

Dansk Erhverv har modtaget udkast til lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd). Vi takker for muligheden for at kommentere og levere konstruktive input.

Overordnet set er Dansk Erhverv glade for lovforslaget, og vi kan bakke op om, at alle voldsudsatte personer, uanset køn, får ret til samme kvalificerede hjælp på et krisecenter. Derudover vil vi særligt fremhæve følgende positive elementer, som lovforslaget vil sikre:

1. Opdelingen i 3 næsten enslydende bestemmelser er velegnet til at sikre, at den konkrete målgruppes særlige behov afdækkes og understøttes af underliggende lovgivning, vejledninger og myndighedspraksis.
2. Børn, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, kan få psykologhjælp med samtykke fra (kun) den ene forældremyndighedsindehaver.

Dog ser Dansk Erhverv også visse udfordringer og bekymringer i lovforslaget, som vi uddyber i nedenstående specifikke bemærkninger.

Specifikke bemærkninger

1.1 Præcisere formålet med opdeling i 3 bestemmelser – bl.a. forskel i beskyttelsesbehov

Den specialiserede indsats, der i dag tilbydes efter § 109, er udviklet på baggrund af mange års arbejde med og viden om voldsudsatte kvinder. Det betyder, at myndighedernes retningslinjer, vejledninger mv. samt aktørernes viden om målgruppens behov, effektfulde indsatser mv. er udviklet med fokus på voldsudsatte kvinders behov. Dertil kan mændenes behov være anderledes. F.eks. giver Mandecenteret udtryk for i deres høringssvar, at voldsudsatte mænds beskyttelsesbehov er anderledes end kvinders. Dette kan få betydning i forhold til både tilrettelæggelsen af indsatsen til manden samt i forhold til krisecentrets fysiske rammer.

Dansk Erhverv anbefaler

Derfor er opdelingen i 3 bestemmelser velegnet til at sikre, at de nye målgruppers eventuelle særlige behov afdækkes og imødekommes i myndighedernes underliggende retningslinjer, godkendelsesprocesser og praksis i øvrigt.

Dertil vil det også være centralt, at det tydeliggøres, at formålet med opdelingen er at sikre en individuel tilretning for hver målgruppe af de myndighedsmæssige krav mv. i forhold til indsatsen, herunder særligt i forhold til den fysiske indretning af krisecentrene.

1.2 Nødvendigt med præcisering af krisecentrets indsats

Dansk Erhverv bakker op om ministeriets ønske om at præcisere og/eller afgrænse botilbuddets indsats i forhold til de øvrige indsatser i serviceloven. Dette vil sandsynligt styrke grundlaget for et godt og konstruktivt samarbejde mellem kommunen og krisecentret med fokus på borgerens behov.

Dansk Erhverv anbefaler

Der er dog behov for, at der indføres en positiv og ikke udtømmende liste over, hvad der kan og/eller skal indgå i krisecentrets indsats med henblik på at indsnævre fortolkningsrummet og variationen blandt landets kommuner.

1.3 Definition af barnets regelmæssige ophold på krisecentret

Denne regel har til formål at sikre barnet den nødvendige psykologhjælp. Fokus er at sikre, at den 'udøvende forælder' ikke kan blokere for, at barnet modtager den nødvendige psykologhjælp. Dog er begrebet og kravene hertil uklare.

Dansk Erhverv anbefaler

Begrebet og kravene hertil skal tydeligt defineres, herunder skal særligt kravet til regelmæssig ophold.

Bemærkninger vedrørende implementering:

2.1 Udfordringer i forbindelse med lovens ikrafttræden og godkendelse af tilbud

I henhold til lovudkastet skal de nye regler træde i kraft pr. 1. juli 2024. Det synes herved at være forudsat, at det vil være muligt for Socialtilsynet at godkende nye tilbud således, at disse vil kunne opstarte driften med lovens startdato.

Med en forventet fremsættelse af lovforslaget til februar 2024 er det imidlertid tvivlsomt, hvorvidt Socialtilsynet har tilstrækkelig tid og ressourcer til at kunne implementere reglerne og behandle ansøgninger om godkendelse før 1. juli 2024.

Dansk Erhverv anbefaler

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at lovforslaget forholder sig til den administrative byrde i forbindelse med ikrafttræden, herunder særligt om Socialtilsynet har

tilstrækkelig tid til at udarbejde retningslinjer mv., der har fokus på de nye målgrupper (mænd, LGBT+ personer og blandede krisecentre).

Der skal desuden sikres tid til, at tilbuddene kan nå at få godkendelse inden lovens ikrafttræden. Hvis det i praksis ikke er muligt at opnå godkendelse pr. 1. juli 2024 vil der – i strid med lovens og SSA-aftalens hensigt – komme et hul, hvor alle igangværende forløb hos psykolog vil blive afbrudt med risiko for stor skade for mændene og deres børn.

Det er vigtigt at sikre, at både Socialtilsynet og de nye tilbud kan have et solidt fundament inden lovens ikrafttræden. Særligt skal det bemærkes, at Socialtilsynet normalt har 3 måneder til behandling af en ansøgning – og dette uanset, om godkendelse efter § 109 a og b betragtes som en væsentlig ændring af godkendelsen eller en egentlig nygodkendelse.

Dertil vil det også være centralt, at Socialtilsynet har en indgående forståelse til målgruppen og tilbuddet samt tydelige retningslinjer for vurdering af tilbuddet, således for- tolkningsrummet og variationen reduceres. Dette vil Dansk Erhverv gerne bidrage til.

2.2 Mulighed for at lette den administrative byrde for Socialtilsynet

En godkendelse efter de nye §§ 109a og 109b vil formentlig – hvis ikke andet fremgår – være en nygodkendelse, hvilket kræver en omfattende ansøgningsproces, hvor tilbuddet forholder sig til alle aspekter af indsatserne.

Dansk Erhverv anbefaler

For at lette den administrative vil det kunne præciseres, at ansøgning om godkendelse efter § 109a og b skal betragtes som en væsentlig ændring hvis tilbuddet allerede i dag er godkendt til at indskrive mænd/personer udsat for vold, og at mændene/personerne kan indskrives med medfølgende børn.

Ved en væsentlig ændring vil tilbuddet alene skulle forholde sig til de ændringer, der følger af den nye lovgivning. Dette vil medføre en væsentlig lettelse af den administrative byrde for både Socialtilsynet og de omfattede tilbud.

2.3 Konkret udfordring for eksisterende tilbud godkendt efter servicelovens § 110

Flere krisecentre har i dag indgået en række lejemål rundt i landet. Alle lejemål er indgået med udgangspunkt i de lokalemæssige krav mv., der gælder for tilbud efter servicelovens § 110.

Hvis der administrativ indføres krav til den fysiske indretning som f.eks. krav om lukket gård, et minimum antal kvadratmeter, toiletter, bade mv. pr. plads eller lignende, så vil dette potentielt kunne umuliggøre en ændring af krisecentrenes nuværende pladser til § 109a pladser. Vi vil her igen referere til, at mænd og kvinders behov på et krisecenter kan være væsentligt forskelligt i forhold til visse parametre.

Hvis de eksisterende tilbud, der i dag arbejder for at hjælpe de voldsudsatte mænd og deres børn, ikke kan få godkendt de fysiske rammer efter §§ 109a og b, da vil dette reelt

umuliggøre en videreførelse af arbejdet for de voldsudsatte mænd og deres børn. Det skal herved fremhæves, at de fleste lejekontrakter indgås med længerevarende uopsigelsesperioder samt, at en indretning og flytning til nye lokaler vil være forbundet med uforholdsmæssige store udgifter.

Dansk Erhverv anbefaler

Vurderingen af krav til krisecentrets sikkerhedsmæssige indretning bør inddrage de nuværende tilbuds erfaringer og inddrage en konkret faglig vurdering af målgruppens behov og sikkerhedsrisici samt krisecentrets øvrige muligheder for at håndtere et eventuelt højt trusselniveau.

Dertil skal der i forarbejderne indarbejdes en adgang til dispensation for eventuelle myndighedskrav i relation til krisecentrenes fysiske indretning, hvis dette kan gives uden væsentlig forringelse i tilbuddet, herunder særligt, hvor et eventuelt behov for afskærmning/sikkerhedsmæssige tiltag kan imødekommes ad anden vej. Denne dispensationsadgang bør kun gælde lejemål, som enten er godkendt eller ansøgt om godkendelse af på tidspunktet for offentliggørelsen af lovforslaget.

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står Dansk Erhverv til rådighed.

Med venlig hilsen

Anders Nyberg Olesen

Politisk konsulent i Velfærd & Samfund